

10 JULI 1942

1489 P.

Mappe 17

Ekspl. 27

Arg 117-41

O.V. P.h.

Nr. 27.

JØSSINGFOSSEN

2. årg.

OVERSIKT FRA 3/7 - 8/7 1942

Mistillitsvotum til Churchills regjering forkastet av underhuset. Rommels fremmarsj i Egypt foreløpig stanset. Den tyske offensiv på midtfronten fortsetter med stor kraft. Tyskerne rykket frem til Don. Ingen militære begivenheter av betydning i det fjerne Østen.

ENGLAND

Mistillitsvotumet mot den øverste krigsledelse kritiserer at Churchill er både stats- og krigsminister. Manglende forberedethet i Libya liker og marinens ledelse. Et forslag om å utsette debatten til kampane i Egypt er avgjort, blev avvist av Churchill. Den kritikk som fremkom under debatten, var temmelig ram, men det ble gjort uttrykkelig oppmerksom på at den ikke gjaldt soldatene i felten. Churchills innlegg kom tilslutt. Han redegjorde for hvad der var utrettet for å øke Englands militære forberedethet og krigsproduksjonen, og gjennemgikk de disposisjoner som var truffet. Tross den fare som stadig truer England, er 950 000 mann sendt ut til forskjellige fronter, 10 000 fly, 250 000 tanks, stidsvogner og motorkjøretøier av forskjellig slag, og forpliktelserne overfor Russland er opfylt. Om felttoget i Libya uttalte statsministeren at det var det hårdeste støt som var tilføiet England siden Dunkerque. Vi hadde 100 000 mann, aksemaktene 90 000, våre tankstyrker var like store som fiendens. Alt gikk vel til 13. juni, da mistet vi 230 tanks. Grunnen til tyskernes overlegenhet med hensyn til større tanks må søkes helt tilbake til tiden etter Frankrikes sammenbrudd. Vi hadde etter Dunkerque 400 tanks, tyskerne 4000. Vi måtte fortsette å produsere den lette tanktype og bygge op en helt ny industri for de tyngre. Om Tabruks fall uttalte han at det var like forbausende for krigskabinettet som for general Auchinleck. Han omtalte inngående sjøkrigen og opplyste at tapene var størst ved Amerikas østkyst hvor de kulminerte i mai år. Han sluttet: "Tross Libya og tross tapene til sjøs anser jeg våre chanser for seir større nu enn ved årsskiftet. Jeg har aldri trodd på en kort krig eller at krigen skulle slutte i 1942." Mistillitsvotumet ble forkastet med 475 mot 25 stemmer, 30 undlot å stemme. Ved å legge kortene på bordet på denne måte, har Churchill gjenopprettet tilliten og for en stor del tatt livet av misnøien og ryktene. - Det engelske flyvåpen har ikke rettet noe hovedangrep på Tyskland i denne periode. En mindre styrke har angrepet Flensburg i dagslys og RAF har fortsatt sin utrettelige bombing av flyplasser, jernbanelinjer og havner i okkupert område. I de siste 3 dager meldes dessuten om minelegging i stor stil av fiendtlig farvann. Amerikanske flystyrker som har sine baser i England, har 4. juli på Amerikas uavhengighetsdag for første gang utført bombetokt over europeisk område. Carl Spatz er utnevnt til general og øverste sjef for det amerikanske flyvåpen i England. Ingeniører fra U.S.A. er iferd med å anlegge 4 havn i England som baser for den amerikanske marine.

RUSLAND

Sejeit tyskerne med flere overskrifter allerede torsdag meldte Sebatopol's fall, blev de russiske styrker først evakuert lørdag. Det hadde da foregått blodige kamper i gatene, russerne skjøtt til ammunisjonen var brukt op og tok så til bajonettene. 60 000 tyskere falt, 150 000 blev såret under den siste 5 ukers beleiring. Den tyske offensiv på midtfronten fortsetter med voldsom kraft, og tyskerne kaster stadig inn reserver. Hovedkampene foregår rett øst for Kursk hvor tyskerne langsomt og med umåtelige tap er rykket frem til Don. Meldingene 8. juli går ut på at de hårdeste kamper foregår ved Voronesj som ligger på halvøya mellom Don og Voronesjelven. Tyskerne påstår for 2 dager siden å ha tatt byen, men dette er ikke bekreftet fra russisk hold. De russiske kommunikeer melder om voldsomme kamper ved Star Oskei ca. 110 km. sydøst for Kursk. Dette er det annet hovedkampområde og disse kamper avkrefter de tyske påstander om at tyskerne er rykket frem på bred front til Don. Tyskernes mål med dette voldsomme angrep på midtfronten er å avskjære jernbanen Moskva-Rostov, ødelegge forbindelsen mellom midt- og sydarmeen. Planen går videre ut på en fremrykning i en stor bue til det Kaspiske hav hvorved syd-

armeen vilde bli innringet og Kaukasusoljen komme på tyskernes hender. Det er imidlertid langt igjen, og tyskernes tap er enorme. Russene har tidligere bevist at de er minst like store strateger som tyskerne. På det 3. kampavsnitt på midtfronten har russerne trukket sig tilbake til nye stillinger. I Kalininområdet er 7 tyske angrep kostet tilbake hvorefter russerne har rykket frem og inntatt byer og viktige jernbaneknutepunkter. Mindre kamper har foregått ved Leningrad og på finske fronten. Bombeangrepene på Murmansk har fortsatt og tyskerne har hatt store flytap. I russiske kommentarer til situasjonen heter det at man har vært forberedt på en viss frengang for tyskerne, forsvaret er anlagt i dybden. Det er intet som tyder på at tyskenes frengang hittil vekker uro.

DEN NÆRE ORIENT

På 3 uker rykket Rommel frem fra Tobruk til 90 km. vest for Aleksandri. Imidlertid har 8. arme som har fått forsterkninger bl.a. av store tanks levert hårde kamper ved El Alamein på en 50 km. bred front. Her kjempebriterne støttet av sydafrikanske avdelinger glimrende fra torsdag til mandag. Senere er markoperasjonene stilnet av. Det lyktes dem å stanse Rommel. De poser på briternes front som aksetroppene hadde danned, blev rettet ut og idag går fronten i en rett linje sydover til Empene hvor ingen kamper kan føregå. Fra dette sydligste punkt står briterne i en linje rett vestover. De allierte har ikke alene stanset tyskerne, men også erobret materiell og tatt fanger. Under en trefning blev 600 fanger tatt og 44 88/mm. kanoner. Engelske og amerikanske fly har ustanselig bombet fiendens stillinger, depoter og forsyningslinjer. Kjempeangrep er rettet mot Tobruk og Bengasi. Flyplasene ved El Dabar har vært under et ustanselig bombeangrep. Churchill har gratulert flyvåpenet med dets store innsats. De heldige kamper i Egypt har skapt en tillitsfullere stemning, men Times sier (29.) at man ikke må glemme at situasjonen fremdeles er alvorlig og at de hårdeste kamper fremdeles står igjen.

DE FJERNE ØSTEN

Jen indiske vicekonges råd er utvidet til 15 medlemmer, bare 1/3 av rådet er nu britisk. Mens general Wavell er utnevnt til krigsminister i India, er en inder utnevnt til øverste sjef for det indiske forsvar. I Kina har japanernes frengang stanset. Amerikanske flystyrker retter voldsomme angrep mot japanske baser, men noen større militære begivenheter har ikke funnet sted. Detaljerte flyvåpen har fortsatt sitt ødeleggende arbeid ved bombing av japanske baser og forbindelseslinjer. Ved Aleutene har amerikanske ubåter senket 3 destroyere og satt 1 i strand. På 5. årsdagen for det japanske overfall på Kina har Chang Kai Chek fått hilsener fra representanter fra alle de forenede nasjoner. Dette feittog som japanerne kaller et "intermeso" har kostet dem 1 mill. falne og en halv million sårede.

OKKUPERT OMRÅDE

Jungersnøden i Hellas har under nyordningen tatt en så forferdende overhånd at bare i Athen døde 500 mennesker pr. dag av svilt. Svenska Røde Kors vil nu på svenske båter få ført kanadisk hvete til Hellas. Meddelelser om nye skrekkgjerninger i Tsjekkoslovakia, nye mord og massemassenrettelser i Polen kommer dalig. Det oplyses at i Polen blev 500 mennesker for å prøve en ny giftgass drevet ned i en kjeller. De kom ikke levende fra det.

Utskrivningen av arbeidskraft i Frankrike betegnes som totalt mislykket tross den iherdigste propaganda og de alvorligste trusler. Tallet på de som er hervedt er ikke kommet over 1000. Franske kvinner er gått til angrep og har stenet vinduene i et hervingskontor. Kanpen på den underjordiske front i alle de okkuperte land fortsetter med uformiskt kraft. Fra Frankrike meldes om sprengte broer, ødelagte elektricitetsverk og forstyrrelse av jernbanetrafikken. På enkelte fabrikker er produksjonen sabotert ned til 50%. I Belgia er situasjonen likadan. En av de mest høitstående rexister blev funnet skutt på sitt kontor.

NORGE

Kirken.

Som kjent blev det fra alle landets prekestoler søndag den 28. juni lest opp en erklæring i anledning det nuværende statsstyres beslutning om at prestene Frøyland og Zwigmeyer ordineres til biskoper. I denne

erklæring heter det at denne handling er av så alvorlig og inngrungen art at Norges prester kjenner sig forpliktet i sin samvittighet til å nedlegge den skarpeste protest. De som ordineres til biskoper er ikke rettslig kallet til dette arbeide, men tvert om utnevnt stikk i samsvar med kirkens lov og orden, og da de ordineres av en prost, er deres ordinasjon ulovlig idet den er i strid med alterboken. Til slutt heter det: "Som alle vil forstå er kirken nu ute i hårt vær, men vi takker for at kirkens herre er den allmektige Gud som tyrer alt i himmel og på jord. Vi opfordrer alle troende til å gå i forbønn for vår stridskirke." I tilslutning til hvad vi tidligere har omtalt om ordinasjonen, kan berettes at da erkeforrederen Vidkun Abraham Quisling trådte inn i Vår Frelsers Kirke for å overvære ordinasjonen, reiste menigheten sig og hilste ham med apekatthilsen, den opstrakte hånd. Etter ordinasjonen da han gikk frem for å gratulere blev han hilst på samme måte, denne gang også av Einar Lothe inne fra alterringen. Trestene og menighetene i Oslo bispedømme har sendt et brev til sogneprest Lars Frøyland hvor de sier at av alt det som i den senere tid har rammet vår norske kirke, er det neppe noe prester og menigheter i Oslo bispedømme har følt mer pinlig og uforståelig enn at "De, herr ogneprest Frøyland har latt Dem utnevne til biskop i Oslo bispedømme". Senere i skrivelsen heter det at det kan umulig være ukjent at prester og menigheter i bispedømmet holder usvikelig fast ved sin rettelig klige biskop, dr. Eivind Berggrav. Og tilslutt heter det: "Vi har sendt dette brev i opriktig sorg, vi kan ikke hilse Dem velkommen på Deres ordinasjonsdag. Vi ser Dem på den dag ta endelig farvel med oss."

VVVVVV

Årnyhetstjeneste i London melder at det har vakt oppsikt at de norske arbeidernes holdning har tvunget tyskerne til ennu en gang å opgi å sende norske arbeidere til Tyskland. Tyskerne vet at hvis de forsøkte dette, m. tte hver eneste mann arresteres først., på noen annen måte lot st. sig ikke gjennemføre. Tyskerne har fått bevis etter bevis for hvor man har oss. Da NS krevet innlevert alle arbeiderorganisasjonens faner lev det f.eks. i Oslo bare levert en, murerne, og den var stjållet. En tid er slutt da norsk frivillig arbeidskraft betales med svimlende summer av die Wehrmacht. Riktignok stjeler tyskerne pengene i Norges bank, men det er ikke i deres interesse at der skapes pengeoverflod samtidig som vareknappheten blir større og større. Det vil for uhøyelig minne om inflasjon. Arbeidstiden for die Wehrmacht er lø til 12 timer i døgnet, og der lønnes etter tyske tariffer. Vi vil i denne forbindelse minne om at den tvangsutskrevne arbeidskraft ifølge arbeidsdirektoratet skal betales med kr. 1.30 til kr. 1.40 pr. time, og at det uttrykkelig er forbudt tidligere arbeidsgivere å gi de tvangsutskrevnes familie noensomhelst støtte. - Arbeiderne er idag avspist ned en lønnsforhøielse som svarer til 10%. Underordnede statsfunksjoner og kommunale funksjonærer får et krisetillegg som ligger under dette hvis de overhodet får noe. I en av landets rikeste kommuner, Aker, betales et krisetillegg på kr. 50.- pr. kvartal, i Oslo noe mer. Samtidig er brødrasjonene så små at man må operere med middagsmat to eller flere ganger om dagen. Bare dette øker husholdningsutgiftene med en vesentlig prosent. Lønningene idag tvinger store deler av vårt folk ned på sultenivået. Tyskerne og deres håndgangere menn i forrederrekken er lykkes i å deklassere oss, tvinge levestandarden ned under sultegrensen. Over 30 års frifrelse i kamp for livsvilkårene er feid vekk. - Det er fra Tyskland nu dekretert absolutt lønnsstans. Saker om forhøielse av lønn blir overhodet ikke behandlet av Sosialdepartementet.

VVV V VVV

GIVEREN M. KOLBERG HAR VART SAVNET I ET PAR MÅNEDER. HAN ER NU FUNNET I AKERSELVA.

VVV V VVV

Vi har i et tidligere nummer omtalt Aftenposten. Hvordan redaktørene er arrestert og avskjediget, hvordan nazistene har puttet inn såkalte journalister av NS-typen, og hvordan Gestapomannen Wright Flood hersker. Aftenposten er i perfiditet, sleiphet og spytslikkeri uten konkurrent. Bare når det gjelder å trekke veksler på vår dumhet har den en konkurrent i Fritt Folk. Du burde først og fremst ta hensyn til

.4.

dig selv og la være å lese Aftenposten.

vvv V vvv

Et tysk fly er ramlet ned ved Movatn. Et øienvidne sier at han hadde aldri trodd at noe så stort kunde bli så lite. Hans betrakninger opfatter vi symbolsk og deler hans nøkterne glede over at det i alfall er tre av " dem" mindre.

vvv V vvv

En russisk fange lykkes å rømme fra en transport til Norma Projektilfabrikk i Oslo. Han tok elven op til et gartneri i Østre Aker hvorfra han blev angitt. Under påsyn at de andre fanger og norske arbeidere ved fabrikken blev han sparket og sått så blodet sprutet både fra munn og underlivet. Selv etter at han falt overende, fortsatte mishandlingen, og han blev liggende bevisstløs på fabrikkgulvet i to timer før lege blev hentet.

vvv V vvv

Vinmonopolets hovedkontor i Oslo har hatt en politirazzia. 8 statspoliticibenter møtte op tidlig på dagen. Først blev personalets vesker og lommebøker undersøkt, derefter skuffer og skap, kartoteker og arkiver. Undersøkelsene fortsatte etter kontortiden. Eftersom ingen blev arrestert, tør man gå ut fra at resultatet var magert.

vvv V vvv

Det er sendt ut et dekret til landets overleger fra tyskerne om at fremtiden vil ikke folk som blir påkjørt av Wehrmachtbiler få utbetalt den skadeserstatning. Den norske stat vil imidlertid kunne utbetale invalidepensjon etter gjeldende bestemmelser. Dette er kr. 1200. - pr. år for full invaliditet.

vvv V vvv

Det er allernådigst gitt tillatelse til å sende et brev pr. måned og en pakke på 5 kg. til lærerne som arbeider i Finnmarken. De siste meldinger deroppefra går ut på at lærernes stilling er bedret etter at die Wehrmacht overtok administrasjonen etter Gestapo. Således er obligatorholdene bedret. Det er bare et fåtall som nu bor i de tidligere Wochrmachthaller med jordgolv.

vvvvvvvv

Tyskernes engstelse for en invasjon har ført til et intens befestningsarbeide, ikke bare i Norge, men også i Danmark hvor der nu er innført meget strenge blendingsforskrifter. I Holland og Belgia er innført et eget alarmsystem. På et gitt signal setter et system av klokker i vei med å ringe og da skal i alt hast alt som heter sivile personer inn i hus, folk som er ute skytes, selv om det er kvinner og barn. Selv så langt ned som på Nordafrikas vestkyst foregår forsterkninger av forsvarset. Franskmenn har lagt utminer både utenfor Dakar og Casablanca.

Frie franskmenn har i samarbeide med BBC sendt ut en oppfordring til patrioter i det ikke okkuperte Frankrike om å demonstrere på den franske frihetsdag, 14. juli, ved å bære trikoloren i byenes gater. Store folkemengder skal samles og syng Marseillaisen.

**DET ER GRUNN TIL Å OPFORDRE TIL Å VÆRE EKSTRA FORSIKTIG MED AVISEN.
DEN FRIE PRESSE HAR VÆRT UTSATT FOR EKSTRAPÅJENNINGEN I DE SISTE UKENE. VÆR DERFOR FORSIKTIG, NEVN ALDRI NAVN I FORBINDELSE MED AVISEN.**

Gud bevare kongen og fedrelandet.

Redaktør: Olle Andersson, Grensevakten, Värmland.